
Divně se točí dráhy světa. Kdybys sčítl všechny své kroky a cesty, jakou složitou podobu by to nakreslilo? Neboť svými kroky rýsuje každý svou mapu země.

Byl večer, když stál Prokop před mřížovým plotem grottupských závodů. Je to rozsáhlé barákové pole, ozářené mlhovými koulemi obloukových lamp; ještě svítí jedno nebo dvě okna; Prokop tiskne hlavu mezi mřížové pruty a volá: Haló!

Přiblížil se vrátný nebo hlídač. „Co chcete? Dovnitř se nesmí.“

„Prosím vás, je tu u vás ještě pan inženýr Tomeš?“

„Co s ním chcete?“

„Musím s ním mluvit.“

„... Pan Tomeš je ještě v laboratoři. Nemůžete s ním mluvit.“

„Řekněte mu... řekněte mu, že na něj čeká jeho přítel Prokop... že mu má něco dát.“

„Jděte dál od té mříže,“ bručel člověk a někoho zavolal.

Po čtvrt hodině běžel kdosi v dlouhém plášti k mříži.

„To jsi ty, Tomši?“ volal Prokop polohlasně.

„Ne, já jsem laborant. Pan inženýr nemůže přijít. Pan inženýr má důležitou práci. Co si rače přát?“

„Musím s ním nutně mluvit.“

Laborant, otlý a čilý človíček, pokrčil rameny.

„Prosím, to nepůjde. Pan Tomeš dnes nemůže ani na vteřinu-“

„Děláte Krakatit?“

Laborant nedůvěřivě zafrkal. „Co vám je po tom.“

„Musím ho... před něčím varovat. Musím s ním mluvit, musím mu něco doručit.“

„Máte to dát mně. Já mu to donesu.“

„Ne, já... já to dám jenom jemu. Řekněte mu -“

„Tak si to prý máte nechat.“ Člověk v bílém plášti se otočil a odcházel.

„Počkejte,“ volal Prokop. „Dejte mu to. Vyříd'te mu... vyříd'te mu...“

Vylovil z kapsy pomačkanou obálku a podával ji skrze mříž. Laborant ji vzal podezřívavě mezi prsty, a Prokopovi bylo, jako by právě něco přerhl. „Řekněte mu, že... že tu čekám, že ho prosím, aby... aby sem přišel!“

„Já mu to dám,“ uryl laborant a odešel.

Prokop se posadil na patník. Z druhé strany plotu stál mlčelivý stín a hlídal ho. Je syrová noc, holé větve se rozpínají do mlhy, je slizko a zebavě. Po čtvrt hodině někdo přichází k plotu; je to bledý nevyspalý chlapec s tváří jako z tvarohu.

„Pan inženýr vzkazuje, že mnohokrát děkuje a že nemůže přijít a že nemáte čekat,“ vyřizoval mechanicky.

„Počkejte,“ drtil Prokop netrpělivě. „Řekněte mu, že s ním m u s í m mluvit; že... že jde o jeho život. A že mu dám všechno, co chce, jen když... jen když mi pošle jméno a adresu té dámy, co jsem mu od ní donesl tu obálku. Rozumíte mi?“

„Pan inženýr jenom vzkázal, že mnohokrát děkuje,“ opakoval chlapec ospale, „a že nemáte čekat -“

„Ale tak u čerta,“ zaskřípal Prokop zuby, „vyříd'te mu, ať sem přijde, jinak že se odtud nehnu! A ať nechá práce, nebo... nebo mu to vyletí do povětří, rozumíte?“

„Prosím,“ řekl chlapec tupě.

„Ať... ať sem přijde! Ať mi dá tu adresu, jenom tu adresu, a... že mu pak nechám všechno, rozuměl jste?“

„Prosím.“

„Tak už jděte, jděte rychle, u všech -“

Čekal v zimničné netrpělivosti. Není... není to lidský krok tam uvnitř? Zatanul mu Daimon, jak nasupený s křivě fialovou hubou, se dívá do modrých jisker své stanice. A ten pitomec Tomeš nejde! Kutí tam něco, tam, co bliká to světlé okno, a neví, neví, že je bombardován, že chvatnými rukama zapaluje podkop sám pod sebou a... Není to lidský krok? Nikdo nejde.

Hrubý kašel otřásá Prokopem. Všechno ti vydám, šílenče, přijdeš-li mi jenom říci její jméno! Nechci už nic; nechci už nic než ji nalézt; všeho se vzdám, jen mi nech to jediné! Utkvěl očima v prázdnu: nyní tu stojí zahalena závojem, u nohou suché listí, bleďoučká a divně vážná v této zsinalé tmě; spíná na prsou ruce, nemá už obálku a hledí na něho hlubokýma, upřenýma očima; studené mženi jí zrosilo závoj i kožišinku.

„Byl jste ke mně nezapomenutelně laskav,“ praví tiše a zastřeně. Zvedl k ní ruce, zlomil ho lýtý kašel. Óó, což nikdo nepřijde? Vrhel se k mřížovému plotu, aby jej přešel.

„Zůstaňte tam, nebo střelím,“ křikl stín za plotem. „Co tu chcete?“

Prokop pustil plot. „Prosím vás,“ chraptěl zoufale, „– řekněte panu Tomšovi... řekněte mu...“

„Řekněte si mu to sám,“ přerušil ho hlas nelogicky; „ale hled'te, ať už jste pryč.“

Prokop usedl na patník. Snad Tomeš přijde, až mu to zase selže. Jistě, jistě nenajde, jak se dělá Krakatit; pak přijde sám a zavolá mne... Seděl nahrben jako prosebník. „Poslyšte,“ ozval se, „já vám dám... deset tisíc, když... když mne pustíte dovnitř.“

„Já vás dám sebrat,“ zabručel hlas příkře a neodmluvně.

„Já – já –,“ koktal Prokop, „já chci jen vědět tu adresu, víte? Já chci jen... vědět... Já vám dám všechno, když mi to opatříte! Vy... vy jste ženatý a máte děti, ale já... já jsem sám... a chci jenom nalézt...“

„Ticho buďte,“ osopil ho hlas. „Jste opilý.“

Prokop umkl a komíhal trupem na patníku. Musím dočkat, přemýšlel tupě. Proč nikdo nejde? Všechno mu dám, i Krakatit, i všechno ostatní, jen když... jen když... „Byl jste ke mně

nezapomenutelně laskav.“ Ne, bůh chraň; já jsem člověk zlý; ale vy, vy jste ve mně vzbudila vášeň laskavosti; všechno na světě bych udělal, když jste na mne pohlédla; vidíte, proto jsem tady. To nejkrásnější na vás je, že máte nade mnou moc, abych vám sloužil; proto, slyšíte, proto vás musím milovat!

„Co pořád máte?“ láteřil hlas za plotem. „Budete tiše nebo ne?“

Prokop vstal. „Prosím vás, prosím vás, řekněte mu –“

„Já na vás pošlu psa!“

K plotu se loudavě blížila bílá postava s hořícím uhlíkem cigarety.

„To jsi ty, Tomši,“ zavolal Prokop.

„Ne. Vy jste tu ještě?“ Byl to laborant. „Člověče, vy jste blázen.“

„Prosím vás, přijde sem Tomeš?“

„Ani ho nenapadne,“ povídal laborant opovržlivě. „Nepotřebuje vás. Za čtvrt hodiny to máme hotovo a pak, gloria victoria! Pak se napiju.“

„Prosím vás, řekněte mu, ať... ať mně dá jen tu adresu!“

„To už vyřizoval kluk,“ vycedil laborant. „Pan inženýr řekl, abyste mu vlezl na záda. Bude se vytrhovat z práce, ne? Ted', když je v nejlepším. Už to vlastně máme, a ted' jenom – a je to.“

Prokop vykřikl úděsem: „Běžte mu říci – rychle – ať nezapíná vysokou frekvenci! Ať to zastaví! Nebo – nebo se stane... Běžte honem! On neví – on – on neví, že Daimon... Proboha, zarazte ho!“ dělat; a vy – “ tu vyletěl mřížím hořící oharek, „dobrou noc!“

Prokop skočil k plotu.

„Ruce vzhůru,“ zařval uvnitř hlas, a vzápětí pronikavě hvízdla hlídačská píšťalka. Prokop se dal na útěk.

Ubíhal po silnici, skočil přes příkop a běžel po měkké louce; klopýtal oranicí, upadl, sebral se a uháněl dál. Zastavil se s bušícím srdcem. Kolem dokola mlha a posetá pole; ted' už mne nechytí. Naslouchal; bylo ticho, slyšel jen svůj sípavý dech. Ale což – což když vyletí Grottup do povětří? Chytil se za hlavu a běžel dál; sklouzl do hlubokého úvozu, vydrápal se nahoru a kulhaje skákal přes zorané pole. Oživila bolest staré fraktury a v prsou ho palčivě bodalo; nemohl dále, usedl na studenou mez a díval se na Grottup, mlhavě zářící svými obloukovými lampami. Vypadalo to jako světelný ostrov v nesmírných temnotách.

Je trnouch, zdušené ticho; a přece v okruhu tisíců a tisíců kilometrů se odehrává děsný a bezoddyšný útok; Daimon na své Magnetové hoře řídí příšerně tiché bubnové bombardement celého světa; mílovými kmity si razí letící vlny cestu rozlohami, aby zachytily a rozmetaly první prášek Krakatitu kdekoliv na zemi. A tady v hlubině noci, uprostřed té bledé záplavy světla, pracuje zarytý, šílený člověk, skloněný nad tajemným procesem přeměny. – „Tomši, pozor,“ vykřikl Prokop; ale jeho hlas zapadl ve tmě jako kámen hosený do tůně dětskou rukou.

Vyskočil, třesa se hrůzou a zimou, a prchal dál, jen dál od Grottupu. Zabředl do mokřiny a stanul; neozve se výbuch? Ne, ticho; a v novém poryvu hrůzy běžel Prokop do svahu, klopýtal, svezl se na kolena, vyskočil a uháněl; zapadl v houští, hmatl rukama, prodíral se naslepo, sklouzl a sjížděl dolů, zvedl se, utíral pot krvácejícíma rukama a utíkal dále.

Uprostřed polí našel něco světlého; hmatl na to, byl to poražený kříž. Těžce sípaje usedl na prázdný podstavec. Mlžná záplava nad Grottupem je už daleko, docela daleko na obzoru; je to jen nízké záření nad zemí. Prokop zhluboka oddychoval; nic, ticho; tedy to snad selhalo Tomšovi a nestane se to strašlivé. Úzkostně naslouchal do dálky; nic, jen studené odkapávání vody v nějaké podzemní stružce; nic, jenom tlukoucí srdce –

Tu vyrazila nad Grottupem obrovská černá masa, vše zhaslo; jako by se tma roztrhla, vyšlehl vteřinu nato ohnivý sloup, strašlivě zaplál a rozhodil kyklopskou hradbu dýmu; a tu již zadul hučící náraz vzduchu, něco zapraskalo, stromy skřípavě zašuměly, a prásk! Děsné švihnutí bičem, rachot, burácející úder a dunění; země se chvěje a ve vzduchu šíleně víří urvané listí. Lapaje po vzduchu, drže se oběma rukama podstavce kříže, aby ho to nesmetlo, poulí Prokop oči do sršící výhně. I rozštípne se země nocí ohňovou, a v rachotu hromu promluví Pán.

Ráz naráz se vyvalil druhý a třetí masiv, roztrhl se rudým šlehnutím a zaplál třetí, nejhroznější výbuch; patrně chytly sklady. Nějaká hořící masa letí do nebe, rozprskne se a snáší se deštěm explodujících jisker. Zadul nesmírný prašticí rachot a mění se v bubnovou palbu; ve skladech explodují zápalné rakety a srší jako jiskry pod bušícím kladivem. Rozlil se brunátný oheň požáru, jenž puká tata rrrtata suchými ranami jako hnízdo mitrailleus.

Vyrazil čtvrtý a pátý výbuch s třeskným zařváním houfnice; požár přeletěl na obě strany; hoří málem půl obzoru. Teprve nyní doletěl zoufalý praskot skoseného lesa grottupského; ale už se přes něj valila nárazová kanonáda hořících skladů.

Šestý výbuch se roztrhl tvrdým ostrým třesknutím; patrně kresylit; vzápětí hlouběji, basově zahoukla exploze sudů s dynamonem. Bleskem vyletí ohromný planoucí projektil do nebes; vyšlehne vysoký plamen, zhasne a vyskočí o kus dál, ale teprve po vteřinách zahlučí rána a zaburácí hromový otřes. Na chvíli ticho, že slyšíš praskot ohně, jako když se roští láme; nový rachotící a těžký náraz a nad grottupskými závody rázem se slehne plamen, nechávaje jen nízké žíření; prudkým letícím plápoem hoří město Grottup.

Ztuhlý úděsem zvedl se Prokop a klopýtal odtud.
